

Ministerul Educației, Culturii
și Cercetării al Republicii Moldova

ORDIN

25.01.19 nr. 40

mun. Chișinău

Cu privire la aprobarea Metodologiei de elaborare a programelor și curriculum-ului din cadrul învățării pe tot parcursul vieții

În temeiul prevederilor art. 123-126 din Codul Educației nr. 152/2014 și a Hotărârii Guvernului nr. 193/2017 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la formarea continuă a adulților,

ORDON:

1. Se aprobă Metodologia de elaborare a programelor și curriculum-ului din cadrul învățării pe tot parcursul vieții, prevăzută în Anexa care face parte integrantă a prezentului ordin.
2. Serviciul învățare pe tot parcursul vieții va asigura implementarea și monitorizarea respectării prevederilor prezentei Metodologii.
3. Controlul asupra executării prevederilor prezentului ordin îi revine doamnei Elena Belei, Secretar de Stat.

Igor ȘAROV
Secretar general de stat

Metodologia de elaborare a programelor de formare profesională continuă și curriculum-ului în cadrul învățării pe tot parcursul vieții

I. Dispoziții generale

1. Metodologia de elaborare a programelor de formare profesională continuă și curriculum-ului în cadrul învățării pe tot parcursul vieții (în continuare - Metodologie), reglementează procedurile aferente realizării politicilor unice în învățământul general, profesional-tehnic și superior, precum și formarea profesională continuă a adulților, în contextul învățării pe tot parcursul vieții.

2. Metodologia este destinată prestatorilor de servicii educaționale/furnizori de educație, cu titlu de recomandare și ca suport în baza prevederilor Codului educației al Republicii Moldova și reglementează modul de aplicare a prevederilor Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 193/2017 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la formarea continuă a adulților.

3. Metodologia stabilește structura, procedura de elaborare a programelor de formare profesională continuă (în continuare Programe) și curriculum-ului în contextul învățării pe tot parcursul vieții, proiectare bazată pe cele mai noi realizări ale științelor educației, necesităților socio-economice, pe cooperarea și parteneriatul cu diverși actori sociali și economici.

4. Programele se elaborează/realizează pe diverse domenii de activitate fiind adaptate corespunzător tipurilor și formelor de organizare în contextul învățării pe tot parcursul vieții: perfecționare, specializare, calificare suplimentară, recalificare profesională, punându-se accent pe acces, relevanță, calitate.

5. Prestatorii de servicii educaționale/furnizori de educație, aplică prezenta Metodologie concomitent cu alte acte normative în vigoare, privind inițierea, organizarea și realizarea procesului de învățare pe tot parcursul vieții.

6. Programele se realizează conform următoarei clasificări:

- a) cursuri tematice și programe de perfecționare/specializare – până la 90 ore (până la 3 credite);
- b) cursuri și programe de perfecționare/specializare de scurtă durată – de la 90 ore până la 300 de ore (3-10 credite);
- c) cursuri și programe de perfecționare/specializare multidisciplinare - de la 300 ore până la 600 de ore (10-20 credite);
- d) cursuri și programe de calificare suplimentară pentru nivelul 3,4,5 ISCED (Clasificarea Internațională Standard a Educației),/2,3 CNCRM (Cadrul național al calificărilor din Republica Moldova) corespunzătoare aceluiași domeniu general de studii sau formare profesională - de la 540 ore până la 900 de ore (18 - 30 credite);
- e) cursuri și programe de calificare suplimentară pentru nivelul 6 ISCED/4 CNCRM corespunzătoare aceluiași domeniu general de studii sau formare profesională - de la 900 ore până la 1800 de ore (30 - 60 credite);
- f) cursuri și programe de recalificare profesională pentru nivelul 3,4,5 ISCED/2,3 CNCRM,

corespunzătoare unui alt domeniu general de studii sau formare profesională - de la 900 ore până la 1800 de ore (30 - 60 credite);

g) cursuri și programe de recalificare profesională pentru nivelul 6 ISCED/4 CNCRM, corespunzătoare unui alt domeniu general de studii sau formare profesională de la 1800 ore până la 2700 de ore (60 - 90 credite).

7. Elaborarea Programelor și curriculum-ului, va asigura orientarea formării competențelor profesionale ale beneficiarilor în vederea încadrării pe piața muncii sau pentru accesarea la studii de un alt nivel ca și continuitate, atât în țară cât și peste hotare, în contextul învățării pe tot parcursul vieții.

8. Programele de formare profesională, din cadrul învățării pe tot parcursul vieții, au la bază Cadrul național al calificărilor, cadrul ocupațional.

9. Componentele Programelor, competențele profesionale, condițiile de formare, normele de realizare și finalitatea procesului de instruire sunt corelate cu standardele ocupaționale și standardele de calificare.

10. Programele, curriculum modular/disciplinar, sunt elaborate în baza documentelor normative stabilite, luându-se în considerație necesitățile pieții muncii și prezentele reglementări metodologice.

11. Programele elaborate, sunt aprobate la catedră/consiliul științifico-didactic/senat/consiliul profesoral, după caz de către directorii instituțiilor care prestează servicii educaționale (ONG, SRL, etc.), coordonate cu alte ministere de resort conform domeniilor de formare profesională, după caz și autorizate pentru funcționare provizorie/acreditate.

12. Programele, se supun evaluării în vederea autorizării de funcționare provizorie sau acreditării, în condițiile legii.

13. În sensul prezentei Metodologii, următoarele noțiuni semnifică:

programă de formare profesională/program de studiu – document care stabilește volumul cunoștințelor și sistemul lor de predare pentru un anumit nivel de formare profesională, anumite discipline/module/cursuri de predare, într-o anumită perioadă;

plan de învățământ – sistem de activități de formare profesională și de cercetare, care stabilește într-un mod unitar conținutul procesului de formare profesională;

modul de studiu - un set de cunoștințe, capacități și competențe conectate funcțional, necesare pentru realizarea unei sarcini/probleme;

competență – abilitate confirmată de a folosi cunoașterea și abilitățile personale, sociale și/sau metodologice în situații de muncă ori de studiu și în dezvoltarea profesională și/sau personală;

teză de calificare suplimentară – lucrare originală, fundamentată științific sau de creație artistică, care are drept scop evaluarea competențelor persoanelor de a efectua cercetări, de a aplica cunoștințe teoretice în procesul de elaborare a unor soluții practice, specifice domeniului de formare profesională, formă de evaluare finală a studiilor, după a cărei susținere publică se obține diploma de calificare suplimentară în domeniul respectiv;

teză de recalificare – lucrare de cercetare științifică sau de creație artistică, aprofundată și/sau interdisciplinară, care include analiza problemelor teoretice și practice, după a cărei susținere publică se obține diploma de recalificare în domeniul respectiv.

II. Planul de învățământ

14. Planul de învățământ include patru componente definitorii:

a) componenta temporală, care reprezintă modul de planificare în timp a procesului de formare (semestru, an), unitatea principală de măsură a procesului de formare fiind creditul de studiu ECTS;

b) componenta formativă, care reprezintă modul de distribuire a unităților de curs: modul/discipline(unități de conținut)/stagii de practică;

c) componenta acumulare, care reflectă modalitățile de alocare a creditelor de studiu ECTS;

d) componenta evaluare, care reprezintă modalitățile de evaluare curentă și finală a rezultatelor învățării și competențele obținute de formabil la unitate de curs/modul/disciplină/stagiu de practică.

16. Planurile de învățământ pentru formare profesională continuă și pentru studii de *calificare suplimentară* și *recalificare profesională* se elaborează pe programe de formare profesională/specialități, în conformitate cu Nomenclatorul domeniilor de formare profesională și al specialităților, orientat spre dobândirea rezultatelor învățării: formarea competențelor prevăzute prin Cadrul Național al Calificărilor pe domenii generale de studiu /domenii de formare profesională. Obținerea rezultatelor învățării și formarea competențelor pentru un domeniu de formare profesională va fi completată prin accentuarea caracterului pragmatic al conținutului formativ al unităților de curs/modulelor/disciplinelor/stagiilor de practică. cuprinse în planul de învățământ.

17. La elaborarea planurilor de învățământ pentru calificare suplimentară și recalificare se va urmări realizarea unui învățământ centrat pe beneficiar, orientat spre dobândirea rezultatelor învățării și formarea competențelor profesionale generale și specifice.

18. Elementul formativ de bază al planului de învățământ este unitatea de curs: modulul/disciplina/stagiul de practică, care reprezintă activități unitare atribuite unui conținut formativ distinct. Pentru o unitate de curs se recomandă alocarea a minim 2 credite de studiu.

Unitatea de curs poate fi realizată prin activitate didactică auditorială (contact direct): ore de curs/prelegeri, seminare, lucrări de laborator, lucrări practice, lucrări de proiectare și alte forme aprobate de instituția de învățământ; precum și activitate didactică înafara auditoriului (studii individuale ghidate): activități didactico-artistice sau sportive, proiecte, activitate individuală, activități sociale și comunitare, stagii de practică și alte activități prevăzute de regulamentele instituționale.

III. Criterii de elaborare a planului de învățământ pentru studii de calificare suplimentară și studii de recalificare profesională

19. *Profilul și structura* planului de învățământ

Planul de învățământ se structurează astfel:

a) foaia de titlu;

b) calendarul activităților;

c) planul procesului de studii pe semestre/ani de studii;

d) stagiile de practică;

e) formele de evaluare finală la unitățile de curs/modulele/disciplinele oferite;

f) forma de evaluare finală a programului de studii;

g) lista unităților de curs /modulelor/disciplinelor la libera alegere.

20. Planul de învățământ este însoțit de *Notă explicativă* care descrie profilul specialității/domeniului de formare profesională/domeniului general de studiu, concretizate în *preliminari* (scop, caracteristici, angajare în câmpul muncii, formare profesională ulterioară, abordări pedagogice, competențe dezvoltate în contextul programului) și *finalitățile de studiu* preconizate.

Nota explicativă prezintă și informația cu privire la: gradul de noutate, relevanța, corespunderea obiectivelor programului strategic instituțional de dezvoltare, consultarea partenerilor (angajatori, absolvenți, profesori, elevi/studenti/formabili) și coordonarea procesului de elaborare a

programului cu standardele de asigurare a calității. De asemenea se vor indica metodele și criteriile de evaluare, regulile privind promovarea academică.

21. *Foaia de titlu* a planului de învățământ, Anexa 6 parte integrată a prezentei Metodologii, va conține următoarele informații:

- a) denumirea Ministerului Educației, Culturii și Cercetării și, după caz, a ministerului de resort pentru instituții din subordinea administrației publice centrale;
- b) denumirea furnizorului de educație;
- c) data aprobării planului de învățământ de către senatul universitar/consiliul științifico-didactic/consiliul profesoral, numărul procesului-verbal;
- d) contextul (se va indica nivelul calificării conform CNCRM/ISCED);
- e) codul și denumirea domeniului general de studiu;
- f) codul și denumirea domeniului de formare profesională;
- g) codul și denumirea programului de studii / specialității/meseriei/profesiei;
- h) numărul total de credite de studiu;
- i) titlul obținut la finalizarea studiilor;
- j) baza admiterii;
- k) limba de instruire;
- l) forma de organizare a învățământului (cu frecvență, cu frecvență redusă, la distanță).

III.1. Componenta temporală

22. Componenta temporală a Planului de învățământ este reprezentată prin *calendarul activităților*, care include repartizarea activităților didactice pe an(i), semestru(e), sesiune(i), cu stabilirea termenelor și duratei semestrelor, stagiilor de practică, sesiunilor, examenelor, a evaluărilor finale (susținerii tezei de calificare suplimentară/recalificare).

23. La elaborarea calendarului activităților se va ține cont de următoarele:

Durata studiilor de calificare suplimentară, exprimată în ani și credite de studiu constituie:

a) pentru nivelul 3,4,5 ISCED, corespunzătoare aceluiași domeniu general de studii sau de formare profesională - până la un semestru (18 - 30 credite);

b) pentru nivelul 6 ISCED, corespunzătoare aceluiași domeniu general de studii sau de formare profesională - de la un semestru până la un an (30 - 60 credite);

Durata studiilor de recalificare profesională exprimată în ani și credite de studiu constituie:

a) pentru nivelul 3,4,5 ISCED, corespunzătoare unui alt domeniu general de studii sau de formare profesională - de la un semestru până la un an (30 - 60 credite);

b) pentru nivelul 6 ISCED, corespunzătoare unui alt domeniu general de studii sau de formare profesională de la un an până la un an și jumătate (60 - 90 credite).

24. Pentru absolvenții de nivelul 3,4,5,6 ISCED care solicită un alt domeniu de formare profesională, reducerea duratei studiilor poate fi condiționată de recunoașterea unui anumit număr de credite acumulate prin absolvirea primului program de formare profesională.

25. Calendarul activităților, implicit perioada de desfășurare și durata sesiunilor de examene, se stabilește de furnizorul de educație.

26. Cuantificarea anului de studii în credite:

- a) pentru un semestru academic – 30 de credite de studii transferabile;
- b) pentru un an academic – 60 de credite de studii transferabile.

III.2. Componenta formativă

27. Planul de învățământ include setul de unități de curs/module/discipline repartizate pe sesiuni/semestre/ani de studiu. După gradul de obligativitate și posibilitatea de alegere, unitățile de curs/modulele/disciplinele sunt obligatorii (cod O) sau la libera alegere (cod L).

28. Planul de învățământ pentru programele de formare profesională de scurtă durată este structurat în dependență de scop, de obiective și rezultate ale învățării potrivit Ghidului utilizatorului ECTS (Anexa nr.5).

29. După funcția în formarea profesională prin competențe profesionale generale și competențe profesionale specifice, unitățile de curs/modulele/disciplinele oferite la studii de calificare suplimentară și studii de recalificare vor fi grupate în următoarele componente:

- a) componenta fundamentală (cod F);
- b) componenta de specialitate (cod S).

30. Fiecărei unități de curs/discipline/modul din Planul de învățământ la studii de calificare suplimentară și studii de recalificare i se atribuie un cod de identificare, ce definește univoc: categoria formativă, semestrul, tipul cursului, numărul de ordine.

31. Componenta fundamentală (cod F), dezvoltată și adaptată domeniilor de formare profesională, are drept scop acumularea cunoștințelor și formarea abilităților de bază, integrate în competențe, care permit abordarea științifică a domeniului dat, precum și înțelegerea și acumularea de cunoștințe noi. Unitățile de curs/discipline fundamentale se oferă în mod obligatoriu.

32. Componenta de specialitate (cod S), asigură elementul individual al formării profesionale, reprezintă un set de unități de curs/discipline, asigură elementul distinctiv al formării profesionale, reieșind din particularitățile domeniului de formare profesională, în conformitate cu tendințele pieței muncii, conferă un nivel sporit de relevanță a studiilor și posibilităților de angajare a absolvenților. Unitățile de curs de specialitate se oferă în mod obligatoriu și opțional.

33. Unitățile de curs la libera alegere (cod L), asigură extinderea cunoștințelor și dezvoltarea unor aptitudini în domeniul de formare profesională ales sau în alte domenii înrudite. Studiarea unităților de curs la libera alegere se programează pe tot parcursul formării profesionale și se pot realiza în afara orarului de bază. Creditele suplimentare acumulate se specifică în suplimentul la diploma eliberată absolventului.

34. Stagiile de practică reprezintă una dintre formele obligatorii de formare a specialiștilor de înaltă calificare și se realizează în cadrul instituțiilor, organizațiilor, companiilor, societăților și al altor structuri.

Tipurile stagiilor de practică sunt:

- a) de specialitate (inițiere, pedagogică, tehnologică, în producție, clinică, de creație etc.);
- b) practica de cercetare (calificare suplimentară/recalificare profesională).

35. Tipurile stagiilor de practică, termenele, etapele, domeniul/ramura, locul, criteriile de apreciere sunt stabilite de furnizorii de educație în strictă corespundere cu rezultatul învățării și competențele scontate pentru domeniul de studiu /specialitatea/programul de formare și sunt incluse în Planurile de învățământ și în calendarul activităților.

III.3. Componenta acumulare

36. Unităților de curs din Planul de învățământ li se alocă credite de studiu în funcție de timpul integral de învățare. Creditele de studiu se alocă ca valori numerice întregi.

37. Raportul *ore de contact direct – ore de studiu individual* se stabilește în funcție de domeniul de formare profesională/program de calificare suplimentară/recalificare, finalitățile de studiu, specificul unității de curs: gradul de noutate și/sau complexitate și asigurarea didactico-metodică. *Raportul ore de contact direct – ore de studiu individual* se propune de furnizorii de educație în baza unei metodologii proprii, care se aprobă de senatul/consiliul științifico-didactic/ consiliul profesoral și se publică pe pagina web a instituției.

38. Numărul de credite de studiu alocate fiecărei unități de curs, numărul de ore prevăzut pentru activități teoretice, practice, de laborator, lucru individual etc., precum și numărul de unități de curs într-o sesiune/semestru/an se planifică de furnizorii de educație, în funcție de tipul programului de studii, finalitățile de studiu, specificul, complexitatea unității de curs. Determinarea consecutivității studierii unităților de curs, repartizarea numărului de ore pe ani de studii/semestre/sesiuni se decide de către furnizorii de educație, ținând cont de legăturile interdisciplinare.

III.4. Componenta evaluare

39. Planul de învățământ prevede tipurile și modalitățile de evaluare a finalităților de studii, inclusiv:

a) evaluare curentă: testare, eseu, referat, studiu de caz (individual sau în grup), raport asupra practicii etc.

b) evaluare finală: examinare orală, examinare în scris, examinare combinată, eseu, prezentare, portofoliu, teză/ proiect de cercetare.

Se recomandă diversificarea formelor de evaluare.

40. Evaluările finale ale unităților de curs se vor realiza prin examene cu note. Obținerea notei promovabile la o unitate de curs presupune alocarea creditelor preconizate pentru aceasta.

41. Programarea evaluărilor curente este obligatorie. Rezultatele curente vor fi luate în considerare la evaluările finale. Ponderea evaluărilor curente din nota finală la unitatea de curs se stabilește de furnizorii de educație în regulamentele proprii, în funcție de specificul programului de studii și finalitățile de învățare.

42. Furnizorii de educație vor elabora și aproba la senat/consiliul științifico-didactic/consiliul profesoral regulamentul propriu privind organizarea susținerii tezei de calificare suplimentară/recalificare profesională, cu cerințe și criterii distincte de evaluare pentru fiecare formă de finalizare, implicit, evaluarea distinctă a cunoștințelor la componenta fundamental-teoretică, la cea de specialitate, precum și a abilităților de cercetare și practice demonstrate în teza de calificare suplimentară/recalificare. Volumul, structura, forma de prezentare a tezei se va stabili în funcție de specificul domeniului de formare profesională/programului de studii și recomandările elaborate la nivel instituțional.

43. Studiile de calificare suplimentară/recalificare profesională se finalizează cu susținerea publică a tezei de calificare suplimentară/recalificare profesională.

Absolvenților li se eliberează diploma de studii de calificare suplimentară/recalificare profesională, însoțită de suplimentul la diplomă, în limbile română și engleză.

IV. Modul de elaborare, actualizare a planurilor de învățământ

44. Procesul de elaborare și aprobare a unui Plan de învățământ pentru un nou program de studii/program de formare profesională presupune parcurgerea următoarelor etape:

a) inițiatorul noului program de studii (orice persoană juridică interesată) identifică/stabilește unitățile de curs/modulele/disciplinele din Planul de învățământ și lista cadrelor științifico-didactice/didactice cu competențe în domeniu. Se întocmește Planul de învățământ, statele de funcții pentru noul program de studii și se corelează cu resursele educaționale necesare;

b) programul de studii/ programul de formare profesională cu anexe se transmit spre aprobare senatului/consiliului științifico-didactic/consiliului profesoral;

c) după aprobarea finală, conducerea instituției desemnează echipa de elaborare a raportului de autoevaluare a noului program de studii/ program de formare profesională în vederea autorizării de funcționare provizorie;

d) programul de studii/ programul de formare profesională, după caz, se depune la Ministerul de resort, pentru coordonare, după care împreună cu raportul de autoevaluare se înaintează Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare sau o altă autoritate membră sau afiliată ENQA pentru desfășurarea evaluării externe în vederea autorizării de funcționare provizorie.

45. Lista unităților de curs obligatorii și la libera alegere, numărul de ore pentru studierea acestora, tipurile stagiilor de practică se stabilesc de către furnizorii de educație în funcție de specificul domeniului general de studiu/domeniului de formare profesională/programului de studiu, în corespundere cu Standardele de calificare și Cadrul Național al Calificărilor.

46. Revizuirea/actualizarea Planurilor de învățământ este validată de senat/consiliul științifico-didactic/ consiliul profesoral cel puțin o dată la 5 ani.

47. Programele de studii/programele de formare profesională pot fi sistate în cazurile prevăzute de legislația în vigoare.

48. La elaborarea Curriculum-ului se va ține cont de recomandările prevăzute în Ordinul Ministrului Educației nr. 296 din 21 aprilie 2016 cu privire la aprobarea Ghidului practic de elaborare a curriculum-ului pentru învățământul profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar.

Programă de formare profesională continuă/Model

1. Preliminarii

- Actualitate
- Acte relevante în domeniul de formare
- Destinație

2. Scop, obiective

3 Domeniul/Posibilitățile de încadrare a beneficiarilor

4. Finalitățile

- Competențe profesionale generale
- Competențe profesionale specifice

5. Condiții de realizare

- Mijloace de formare
- Metode de formare
- Resurse de timp
- Forme și modalități de evaluare
- Echipa de formare

6. Planul de învățământ

Nr. ord	Unități de curs	Numărul de ore				Forma de evaluare	Nr. de credite	
		Total	Contact direct	Studiul individual	Contact direct			
					Teoretice			Practice/ Seminare
1								
2								
3								
4								
5								
	Total :							

7. Finalitățile de studii conform Ghidului utilizatorului ECTS

va cunoaște:

-
-
-

va fi capabil:

- să
- să
- să

va demonstra:

- deprinderi de

8. Bibliografie

Foaie de titlu pentru programul de formare continuă/Model

Aprobat
de către organul de conducere a instituției
„_____”

Proces-verbal nr. _____ din _____ 20__

Coordonat*
de către instituția respectivă
„_____”

PROGRAM

Domeniu de formare: potrivit Nomenclatorul domeniilor de formare profesională și al specialităților
exemplu: servicii de transport

Calificarea/ocupația: (inclusiv codul calificării sau ocupației conform CORM 006-14 pentru SRL,
ONG, etc. sau Nomenclator pentru instituțiile de învățământ profesional tehnic și universitar)

Numărul total de ore/ credite:

Baza admiterii: actului de studii

Limba de instruire: română, rusă

Forma de organizare: (cu frecvență la zi/ cu frecvență redusă/ la distanță)

Chișinău, 20_

Foaie de titlu pentru Curriculum/Model componentelor Planului de învățământ

Aprobat
de către instituția respectivă

”_____”

Instituția (furnizorul) de educație/formare profesională

CURRICULUM

la disciplina/modul/stagiu de practică

”_____”

Autor:
